

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-08-27

Vår referens

Caroline Wahlberg Björk
Utvecklingssamordnare
caroline.wahlberg@malmo.se

Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om avhopparprogram för barn STK-2024-1736

Sammanfattning

Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) har inkommit med en motion avseende införandet av avhopparprogram för barn i kriminalitet. Motionärerna framhåller att det i Malmö sker en alarmerande utveckling gällande barn som dras in i tung kriminalitet. Vidare framför motionärerna att de insatser som finns inom socialtjänsten främst handlar om tidiga insatser för tidiga problem. Med utgångspunkt i ovanstående föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att utforma och införa ett avhopparprogram för barn i kriminalitet.

Stadskontoret instämmer i arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att de verksamheter, insatser och samverkansstrukturer som redan finns inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen, och som bedrivs med stöd av gällande lagstiftning, i nuläget tillgodoser målgruppens behov av ändamålsenliga arbetsformer. Sammantaget är det redan ett väl prioriterat område inom ramen för stadens samlade trygghetsarbete. Mot denna bakgrund bedömer stadskontoret att syftet med motionen redan bemöts i det pågående arbetet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser motion från Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M), om avhopparprogram för barn, besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om avhopparprogram för barn
- G-Tjänsteskrivelse 250901 Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om avhopparprogram för barn

- Följebrev Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om avhopparprogram för barn, STK-2024-17
- Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om avhopparprogram för barn
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250530 § 175 Muntlig reservation (M) och (SD)
- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-01

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Kommunfullmäktige 2025-10-30

Beslutet skickas till

Helena Nanne (M)

Farishta Sulaiman (M)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) har inkommit med en motion om att införa ett avhopparprogram för barn.

Motionärerna lyfter fram att en allvarlig utveckling i Malmö sker där små barn från sårbara bakgrunder dras in i grov kriminalitet, vilket snabbt kan leda till livshotande situationer. Motionärerna menar att dagens socialtjänstinsatser främst är inriktade på tidiga insatser och inte är tillräckliga när problemen har eskalerat, exempelvis när ett barn behöver dras ur de kriminellas grepp och sättas i säkerhet. Motionärerna föreslår därför ett särskilt avhopparprogram för barn som erbjuder en helhetslösning med fysisk skydd, psykosocialt stöd, familjearbete samt möjlighet till fortsatt eller återupptagen skolgång.

Motionärerna vill att arbetsmarknads- och socialnämnden får i uppdrag att utforma och införa ett sådant avhopparprogram för barn i kriminalitet.

Remissinstansens yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar motionärernas uppfattning att barn som rekryteras till kriminella nätverk utgör ett allvarligt samhällsproblem. Nämnden instämmer också i vikten av att barn i denna målgrupp erbjuds skydd och stöd i flera behovsområden.

Samtidigt anser nämnden att de insatser, arbetsformer och samverkansstrukturer som redan finns inom nämndens ansvarsområde tillgodoser målgruppens behov och motsvarar motionens intentioner. Arbetet med barn och unga i kriminalitet omfattar både uppsökande, motiverande och individanpassade insatser oavsett barnets motivation till att lämna en kriminell livsstil.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen arbetar redan idag med flera riktade insatser:

- Konsultationsteamet som erbjuder stöd och skydd till barn och unga med hotbild och vilja att lämna kriminalitet.
- Verksamheten Lyftet, som bedriver öppenvårdsinsatser enligt systemteoretisk metod för ungdomar i kriminalitet och deras familjer.
- Trygga Barnet och dialogsociomer, som i samverkan med andra aktörer verkar för att tidigt identifiera barn i riskzon och öka förtroendet för socialtjänsten.
- Custom under 18, en lokal anpassning av gruppvårdspreventionen Sluta skjut, riktad till ungdomar mellan 15-18 år i organiserad brottslighet.
- Bob-råden, lokala samverkansform där individärenden samordnas mellan socialtjänst och polis.

Arbetet har utgått från gällande lagstiftning, inklusive socialtjänstlagen (2001:453) och LVU (1990:52) samt nationella riktlinjer och definitioner.

Från och med den 1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft, vilket ytterligare ska stärka förutsättningarna för tidiga och behovsanpassade insatser, bland annat genom möjlighet till stöd utan individuell behovsprövning samt möjlighet till öppna insatser utan vårdnadshavarens samtycke för barn under tolv år. Inför detta genomför nämnden en kartläggning av insatsutbudet och förbereder implementeringen av bedömningsverktyget ESTER, ett evidensbaserat verktyg för bedömning av risk- och skyddsfaktorer kopplade till kriminalitet. Detta stärker arbetets kvalitet, träffsäkerhet och följsamhet mot nationella riktlinjer.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har även avsatt ytterligare resurser för området i 2025 års budget och aviserat en förstärkning av det uppsökande arbetet och samarbetsarenor, bland annat genom fler familjecentraler i samverkan med Region Skåne.

Sammantaget bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att motionens yrkande redan är tillgodosett genom det pågående utvecklingsarbetet. Nämnden föreslår därför att motionen anses besvarad.

Moderaterna (M) och Sverigedemokraterna (SD) reserverar sig muntligt mot beslutet till förmån för yrkandet om bifall till motionen.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer med motionärerna om att barn som rekryteras till kriminella nätverk utgör ett betydande samhällsproblem. Vidare instämmer stadskontoret med motionärerna om vikten av att tillgodose målgruppens behov av så väl fysiskt skydd som stöd i flera behovsområden.

Stadskontoret instämmer i arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att de verksamheter, insatser och samverkansstrukturer som redan finns inom förvaltningen och som bedrivs med stöd av gällande lagstiftning i nuläget tillgodoser målgruppens behov av ändamålsenliga arbetsformer. Sammantaget är det redan ett väl prioriterat område inom ramen för stadens samlade trygghetsarbete. Mot denna bakgrund bedömer stadskontoret att syftet med motionen redan bemöts i det pågående arbetet.

Ett ytterligare avhopparprogram riktat till unga som befinner sig i tung kriminalitet, eller riskerar att dras in i sådan, riskerar att överlappa med befintliga strukturer och metoder. Det finns också en risk att ett nytt, separat program leder till fragmentering snarare än att stärka den samordning som behöver ske inom det förebyggande arbetet och det pågående utvecklingsarbetet. Stadskontoret föreslår därför att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Micael Nord Näringslivsdirektör
Andreas Norbrant Stadsdirektör